

Sonaravno gospodarjenje z gozdovi

Gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji temelji na načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti. Z gozdovi načrtno gospodarimo na način, da ohranjamo gozdove in storitve, ki nam jih nudijo, hkrati pa zagotavljamo dohodek lastnikom gozdov.

KAJ JE SONARAVNO GOSPODARJENJE Z GOZDOVI?

Sonaravno gospodarjenje z gozdovi je delo z gozdom, pri katerem spoštujemo naravo in gozd in zagotavljamo vse materialne in nematerialne dobrine iz gozda na način, ki gozd ohranja kot naravni ekosistem z vso pestrostjo njegovih življenjskih oblik in odnosov.

Sonaravno gospodarjenje z gozdovi posnema zgradbo in razvoj naravnih gozdov, prednost daje naravni obnovi in negi, pospešuje vrstno in strukturno pestrost gozdov ter domače drevesne vrste. Temelji na ohranjanju gozdnega ekosistema in povečevanju pestrosti avtohtonih rastlinskih in živalskih vrst ter vzpostavljanju biotskega ravnovesja.

GLAVNE ZNAČILNOSTI SONARAVNEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V SLOVENIJI

OHRANJANJE NARAVNEGA OKOLJA IN EKOLOŠKEGA RAVNOVESJA GOZDOV IN KRAJINE

Z gozdovi gospodarimo na način, da se ohrani okolje in njegovi naravni procesi z vsemi vzpostavljenimi povezavami. Gozdovi so del naravnega okolja in so bistveni sestavni del krajine, pomembni so za ohranjanje ekološkega ravnovesja v prostoru.

TRAJNO OHRANJANJE VSEH FUNKCIJ IN STORITEV GOZDA

Ohranjanje gozdov in vseh njegovih funkcij – ekoloških, gospodarskih in socialnih je mogoče doseči le z vzdrževanjem zdravih gozdov in njihove biotske raznovrstnosti, z zaščito vodnih virov in ohranjanjem naravne rodovitnosti, s trajno oskrbo z lesom in drugimi gozdnimi proizvodi, s trajnim dohodkom in zaposlitvijo kot tudi s socialnimi funkcijami gozda, kot je rekreacija. Z gozdovi se gospodari tako, da se ohrani njihova večnamenska vloga.

CELOSTNI PRISTOP PRI UPRAVLJANJU GOZDNIH EKOSISTEMOV

Celostni pristop pri gospodarjenju pomeni, da gozdni ekosistem obravnavamo kot neločljivo celoto, ki jo odlikujejo zapleteni odnosi med živim (rastlinskim in živalskim) in neživim svetom. Z gozdovi gospodarimo na način, da se vanje minimalno posega, da se tako ohrani vse njihove sestavne dele in njihovo dinamično ravnovesje.

POSNEMANJE NARAVNIH PROCESOV IN STRUKTUR

Sonaravno gospodarjenje z gozdovi posnema naravne procese v ohranjenih gozdovih, kjer se ne gospodari. Gozdne sestoje je potrebno naravno obnovljati in pospeševati naravno prisotne drevesne vrste. V tisočih letih so gozdovi razvili pestro paleto povezav, odnosov in struktur, ki omogočajo njihovo stabilnost in nadaljnji razvoj.

PRILAGAJANJE GOSPODARJENJA ZNAČILNOSTIM RASTIŠČA

Značilnosti gozdnih rastišč se v krajini zelo hitro spreminjajo. Če jih želimo ohraniti in v največji meri izkoristiti njihove potenciale, je potrebno prilagoditi zmes drevesnih vrst, strukturo gozda in ukrepe tem značilnostim. Takšno usmerjanje razvoja gozdnih sestojev, zahteva veliko prilagodljivost pri izbiri ustreznega gojitvenega sistema in skrbno načrtovanje ukrepov.

KOGNITIVNI PRISTOP PRI ODLOČANJU

Kognitivni pristop temelji na nenehnem spremljanju učinkov naših ukrepov in učenju, saj je gozd kompleksen naravni sistem, ki se lahko pogosto nepričakovano odzove na naše ukrepe. Zato v Sloveniji načrtno spremljamo razvoj gozda in njegove odzive na ukrepe gospodarjenja.

NEGA – GLAVNO ORODJE ZA USMERJANJE RAZVOJA GOZDA

Nega temelji na pospeševanju ugodnih dejavnikov v razvoju gozda in na zaviranju neugodnih, s čim več naravne samodejnosti. Z nego gozda krepimo raznovrstno stabilnost gozda, večamo kakovost lesa in vrednost gozda ter krepimo tudi druge koristne vloge gozda. Z nego gozda načrtno, nenasilno in racionalno usmerjamo razvoj gozda proti dolgoročnim gozdnogojitvenim ciljem.

DOLGOROČNA IN TRAJNA EKONOMSKA UČINKOVITOST

Cilj sonaravnega gospodarjenja z gozdovi je upoštevanje gospodarskih koristi ohranjenega okolja in gospodarnosti pri načrtovanju ukrepov. Smiselno je izkoriščanje naravnih procesov in minimalno poseganje v usmerjanje razvoja gozda k ciljem, ki jih od njega pričakujemo.

PRILAGODLJIVO NAČRTOVANJE UKREPOV NA RAZLIČNIH RAVNEH

Sonaravno gospodarjenje z gozdovi načrtuje ukrepe gospodarjenja na različnih nivojih. Prilagodljivo gospodarjenje z gozdovi upošteva lastnosti in funkcije sestojev. Izbiro gozdnogojitvenega sistema prilagaja sestojem in z optimalnimi ukrepi skrbi za rastiščem prilagojeno upravljanje gozdov.

